

Nagy Péter Tibor

A francia forradalom évfordulója

Nem igazán kerek évforduló ami kéttucatnyi évtized mínusz öt év távolságban van. A legtöbb történelmi eseményről nem emlékezünk meg 235. évfordulón, ami most van, mármint a Bastille bevételéhez képest.

Csak hogy a történelmi évfordulók által keltett asszociációk a jelen kihívásai által meghatározottak.

Azokban az évtizedekben, amikor - noha a világ területileg legnagyobb, illetve legnépesebb országában - nem érvényesültek a francia forradalom vívmányai - a szabad világban élőket nem fenyegette ellenforradalom, a francia forradalommal kapcsolatban elsősorban egy humanista, pacifista szkepszis terjedt - értelmiségi körökben illetve erős fenntartásokkal élni a fegyveres támadással és fegyveres ellenforradalommal szemben fegyverrel védekező francia köztársasággal kapcsolatban - az pedig nem igazán kedvez az évfordulós ünneplésnek.

A világ azonban megváltozott. A zsarnokról kiderült, hogy nem ketrecbe zárt vadállatként viselkedik, (akivel kapcsolatban elégséges elővigyázatosság, hogy nem nyúlsz be a ketrecbe), hanem "vérben áztatja rút zászlaját".

A szabad világ ellenségei immár éppúgy nyílt támadást indítottak ellenünk, mint Európa zsarnokai a fiatal forradalmi Franciaország ellen.

Ma - nyilván - sokkal nagyobb esélyünk van megvédeni magunkat, mint a 18. század végén volt - a történetesen francia nemzetiségű - magunkfajtaiknak.

De ahhoz, hogy megvédjük magunkat, ma is a legfontosabb feltétel, hogy tudjuk, nem mások háborúznak a zsarnokság ellen, s mi szolidaritunk velük, hanem a háború ellenünk folyik, széles fronton, melynek ukrán bajtársaink jelentik az első védvonalát.

Nekünk (mármint Euró-Atlantiaknak) pedig, mint minden háborúban tudnunk kell, hogy az ellenségnek a látható hadosztályokon kívül, ötödik hadoszlopa is van. Nekünk - mármint magyarországi Euró-Atlantiaknak - pedig folyton figyelmeztetnünk kell magunkat, hogy ennek az ötödik hadoszlopnak legalábbis az egyik parancsnoksága a budapesti Karmelitában van.

Bal vagy jobboldali, zöld vagy szabadelvű céljainkat ennek a pofonegyszerű ténynek kell alárendelnünk.

Facebook, 2024 július 15 <https://www.facebook.com/profile.php?id=100012528191255>

Ajánlott irodalom:

Ádám Zoltán: Putyinnal partnerségben : az Orbán-rendszer és az Ukrajna elleni orosz háború In.:

Közgazdaságtan és gazdaságpolitika : tanulmányok Csaba László 70. születésnapja alkalmából.
- Budapest : Akadémiai Kiadó, 2024. - p. 213-228.

BALÁZS PÉTER: A revízió revíziója: a Terror historiográfiája 1989 óta Világtörténet, 2021 / 2. szám

Castel, Robert C.: Függőleges koporsó : az orosz-ukrán háború - mítoszok nélkül 2. bőv. kiad. Budapest : Könyv Népe K., 2022

Csanda Gábor: Romsics Ignác, Rácz András, Fedinec Csilla: Az orosz-ukrán konfliktus történelmi háttérrel In:Fórum társadalomtudományi szemle 25. évf. 3. (2023), p. 149-151.

Csernusné Ortutay Katalin: A francia forradalom nyelvi ideológiája és a kisebbségi nyelvek In.:
Többsnyelvűség és kommunikáció Kelet-Közép-Európában : a XXIV. Magyar Alkalmazott
Nyelvészeti Kongresszus, Kolozsvár, 2014. április 24-26. - Kolozsvár : EME, 2015. - p. 274-281.

Desan, Suzanne What's after Political Culture? Recent French Revolutionary Historiography Duke
University Press Volume 23, Number 1, Winter 2000

ERŐS VILMOS: A 19. századi nyugat-európai (francia és angol) történetírás Valóság, 2009 8_56. oldal)

ERŐS VILMOS: A francia történetírás a huszadik században Valóság 2012-08-01 / 8. szám (8_57.
oldal)

Furet, Francois: Interpreting the French Revolution, Cambridge University Press 1981

Galló Béla: Bosszút áll-e a földrajz? : elméleti szempontok az orosz-ukrán háború geopolitikai
értelmezéséhez In: Kommentár 2022, 4., p. 87-98.

Gángó Gábor: Restauráció, népszuverenitás-kritika, liberális katolicizmus : Eötvös Uralkodó eszméinek
szövegösszefüggései a francia forradalom hagyományában In.: A felvilágosodás álmai és árnyai. -
Budapest : Áron K., 2007. - p. 447-467.

Goldstone,Jack A. : Review: Reinterpreting the French Revolution Theory and Society, Vol. 13, No. 5
(Sep., 1984), pp. 697-713

Hahner Péter: "Mítosz és valóság". Tanulmányok a francia forradalomról BUKSZ - Budapesti
Könyvszemle 1992 / 2. szám 253. oldal

Hahner Péter: A köztársaság nehéz győzelme Franciaországban In. Köztársaság a modern kori
történelem fényében : tanulmányok. - Budapest : Napvilág, 2007. - p. 93-105.

Hahner Péter: Új művek a nagy francia forradalomról Századok – 1990 II/297 (300. oldal)

Holányi Ákos: Külpolitikai törésvonalak az Amerikai Egyesült Államokban az orosz-ukrán háború
kapcsán In.: Külügyi szemle Ú.f. 22. évf. 4. sz. (2023), p. 122-147

Horkay Hörcher Ferenc: Burke és Tocqueville : a francia forradalom politikai-filozófiai értelmezése In.:
Századvég Ú. f., 1. = 39. (2006), p. 89-107.

Karácsony András: Küzdelem a francia forradalom örökségével : Demeter M. Attila: Korunk politikai
filozófiája In:Kommentár 2019, 4., p. 161-162.

Lévai Csaba: Három "nagy" forradalom összehasonlító elemzése : Bailey Stone: The anatomy of
revolution revisited : a comparative analysis of England, France, and Russia In.: Múltunk 62. évf. 3. sz.
(2017), p. 71-81.

Ludassy Mária: Condorcet, a felvilágosodás utolsó filozófusa és a francia liberalizmus első mártírja :
1743-1794 In :A liberalizmus folytonossága. - Budapest : ÚMK, 2008. - p. 45-57.

Mező Ferenc: Az ukrán-orosz ellentét geopolitikai háttéréről In.:Valóság 65. évf. 3. sz. (2022), p. 1-9.

Niederhauser Emil: A nagy francia forradalom és Kelet-Európa (260. oldal) in:Harsányi Iván (szerk.): A
nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv 1993

Rosanvallon, Pierre: Civil társadalom, demokrácia, politikum : történelmek és elméletek : válogatott tanulmányok /2007 Budapest : Napvilág,

Schama, Simon: Polgártársak : a francia forradalom krónikája; Budapest : Európa,2001

Soboul; Albert: Új megközelítések; új problémák a francia forradalom historiográfiájában Századok – 1975 1158. oldal)

Vadász Sándor: A francia forradalom bicentenáriumának mérlege Világtörténet, 1997 (3-4_68. oldal)

Vadász Sándor: Gondolatok a francia forradalom bicentenáriumán in: Harsányi Iván (szerk.): A nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv 1993 257. oldal)

Vovelle, Michel: Historiográfia az évforduló küszöbén Világosság, 1989 / 6. szám 419. oldal)